

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa K. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
z siedzibą w W.

przeciwko M. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością
z siedzibą w T. obecnie I.

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 grudnia 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 6 lipca 2018 r., sygn. akt X Ga (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

2) zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że

zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Pozwana I. sp. z o.o. w P. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 6 lipca 2018 r.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 k.p.c. W uzasadnieniu tego wniosku skarżący wskazał, że w sprawie istnieje potrzeba ustalenia wzajemnej relacji art. 58 § 2 i 3 k.c. oraz art. 484 § 2 k.c., w szczególności czy ostatni z przywołanych przepisów stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 58 § 2 i 3 k.c. i wyłącza ich zastosowanie w zakresie oceny ważności i skuteczności wysokości zastrzeżonej kary umownej.

Wobec powołanych podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania trzeba uwzględnić utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien nie tylko to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, ale ponadto wykazać, że jest to zagadnienie nowe, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko

dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, nie publ.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, nie publ.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, nie publ.; z dnia 28 czerwca 2008 r., III CSK 99/08, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, nie publ.).

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ., z dnia 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, nie publ., z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, nie publ., z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 31/18, nie publ.).

W ocenie Sądu Najwyższego nie zostały spełnione przesłanki do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przytoczone w skardze kasacyjnej jako rozbieżne wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2002 r., I CKN 1567/99 oraz z dnia 15 października 2008 r., I CSK 126/08 odnoszą się do kwestii zastosowania art. 5 k.c. w kontekście miarkowania kar umownych na podstawie art. 484 § 2 k.c. Tymczasem skarga kasacyjna została oparta na niewłaściwym zastosowaniu art. 58 § 2 i 3 k.c. do zastrzeżonej w umowie wysokości kary umownej a zatem może chodzić o wzajemną relację pomiędzy tymi przepisami a art. 484 § 2 k.c., którego, co trzeba podkreślić, nie wymieniono w ramach podstaw skargi kasacyjnej. Do tego zagadnienia odniósł się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 października 2016 r. (III CSK 312/15) uznając, że zastrzeżenie rażąco wygórowanej kary umownej oceniane na datę zawarcia umowy uzasadnia stwierdzenie jej nieważności w całości lub w części z powodu sprzeczności z zasadami współżycia społecznego (art. 58 § 2 i § 3 k.c.), a powstałe na skutek okoliczności, które

pojawiły się dopiero na etapie jej wykonywania uzasadnia miarkowanie (art. 484 § 2 k.c.).

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącą przesłanki opisane w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1, 398²¹ k.p.c.